

OPONENTSKÝ POSUDOK NA HABILITAČNÚ PRÁCU (VEDECKÚ MONOGRAFIU)

Autorka habilitačnej práce:

JUDr. Simona Heseková, PhD.

Názov habilitačnej práce:

Poskytovanie pôžičiek peer to peer spôsobom v kontexte legislatívy upravujúcej poskytovanie úverov spotrebiteľom

Oponent habilitačnej práce:

doc. JUDr. Ing. Matej Kačaljak, PhD.

Na úvod si dovoľujem podotknúť, že mi je potešením spracúvať oponentský posudok pre účely habilitačného konania JUDr. Simony Hesekovej, PhD., mojej dlhoročnej kolegyna na Katedre finančného práva Univerzity Komenského v Bratislave, Právnickej fakulty. Som dôverne oboznámený s akademickou činnosťou habilitantky a je mi potešením skonštatovať, že aj posudzovaná habilitačná práca plne zapadá do jej doterajších aktivít, ktoré sa vyznačovali precíznosťou a ambíciou pokrývať témy, ktoré nie sú úplne prebádané.

Podotýkam, že habilitačná práca bola predložená v podobe vedeckej monografie, ktorá už bola publikovaná a kde som bol recenzentom.

Aktuálnosť témy

Predkladaná habilitačná práca sa zaoberá problematikou crowdfundingu založenom na požičiavaní, známom aj ako peer to peer lending, konkrétne peer to peer lendingom medzi fyzickými osobami, ktoré nekonajú v rámci svojej podnikateľskej alebo obchodnej činnosti. Výber témy je možné hodnotiť pozitívne nakoľko ide o neregulovanú činnosť na finančnom

trhu s potenciálom rýchleho rastu popularity. Aktuálnosť vybranej problematiky dokazujú aj legislatívne tendencie v práve EÚ, ktoré smerujú k regulácií tohto druhu peer to peer lendingu (Návrh Smernice Európskeho parlamentu a Rady EÚ o spotrebiteľských úveroch zo dňa 30.06.2021 a vyjadrenie Rady EÚ k Návrhu smernice o spotrebiteľských úveroch v zmysle ktorého sa navrhuje prijať samostatný právny akt, ktorý by upravoval tieto vzťahy).

Vzhľadom na rýchly vývoj crowdfundingu a teda aj peer to peer lendingu, absenciu regulácie na úrovni EÚ, existenciu rôznych národných prístupov k regulácií tejto činnosti a recentné snahy EÚ o jej legislatívne zakotvenie, sa cieľ habilitačnej práce orientuje na identifikáciu problematických aspektov výkonu činnosti peer to peer lendingu, pri zohľadnení národných špecifik finančného trhu SR v oblasti poskytovania úverov a na základe tohto prístupu formuláciu návrhov de lege ferenda. Stanovené hypotézy sledujú vytýčený cieľ habilitačnej práce prostredníctvom preukázania potreby regulácie tejto činnosti.

Tému ako aj stanovený cieľ a formulované hypotézy považujem za nanajvyšš aktuálnu a vhodnú na spracovanie v habilitačnej práci.

Metodológia a systematika práce

Vyššie uvedenému cieľu prispôsobila habilitantka aj členenie habilitačnej práce, ktoré bolo ovplyvnené samotným charakterom peer to peer lendingu a jeho previazanosti na reguláciu crowdfundingu. V jednotlivých kapitolách sa habilitantka venuje vymedzeniu crowdfundingu a peer to peer lendingu, ich regulácii, resp. absencii regulácie v práve EÚ a možnosti subsumovať činnosť peer to peer lendingu pod aktuálne nastavenú legislatívu SR. Za účelom identifikácie rizík peer to peer lendingu pre slovenský finančný trh sa habilitantka zaoberá aj špecifikami legislatívneho nastavenia podmienok poskytovania úverov spotrebiteľom v SR s dôrazom na tendenciu znižovania zadlženosti slovenských domácností a úlohu NBS. Habilitantka sa zaoberá aj analýzou rozhodovacej praxe slovenských súdov pri vymáhaní pohľadávok, ktoré vyplývajú z poskytovania pôžičiek peer to peer spôsobom. Habilitantka analýzou spoločností poskytujúcich peer to peer lending v podmienkach Slovenskej republiky identifikuje model, ktorý prevláda na finančnom trhu. Vzhľadom na vytýčený cieľ

habilitačnej práce - formuláciu záverov de lege ferenda sa habilitantka na základe identifikovaných rizík peer to peer lendingu venuje aj prístupom vybraných krajín k FinTechu, ktorý zahŕňa aj prístup k regulácií peer to peer lendingu. Osobitne sa habilitantka venuje právnej úprave vybraných štátov, Spojeného kráľovstva a Litovskej republiky, ktorá upravuje peer to peer lending. Výber štátov bol podmienený ich pokrokovým prístupom k regulácií tejto činnosti a prístupom k riešeniu identifikovaných rizík, ktoré by mohli byť čiastočne inšpiráciou aj pre legislatívu EU.

Z pohľadu zvolených metód habilitantka pristupuje k skúmanej problematike využitím metódy vedeckej explanácie (konfrontácia čiastkových explanácií s vytýčením miest, ktoré ostali nevysvetlené, poprípade zostali na úrovni alternatívnych hypotéz) na ktorú nadväzuje metóda vedeckej predikcie, dedukcia, indukcia, metóda analógie, komparatívna analýza, metódy deskripcie, analýzy a syntézy, ktoré sa navzájom podmieňujú a názorová konfrontácia. V nadväznosti na zvolené metódy výskumu v závere habilitantka konštatuje, ktoré otázky vzhľadom na recentný dynamický vývoj legislatívy zostali nezodpovedané, resp. v rovine alternatívnych hypotéz. V tejto rovine identifikuje ako otázky pre ďalšie skúmanie otázku nastavenia posudzovania bonity dlžníka a otázku posudzovania bonity aj z pohľadu postavenia investora v prípade, ak poskytuje úvery spotrebiteľom v rámci svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti. Pri spracovaní problematiky čerpá habilitantka zo širokého spektra zdrojov, ktoré predstavuje prevažne zahraničná literatúra (vzhľadom na absenciu štúdií zameraných na danú problematiku v podmienkach Slovenskej republiky).

Metodikú, štruktúru práce, formulovanie hypotéz ako aj ich verifikáciu považujem za vedeckú a vhodnú.

Jazyk práce je precízny, vecný a popritom prístupný aj neakademickému publiku, čo považujem za žiadúce s ohľadom na to, že habilitačná práca vyplňa medzeru na trhu vedeckých publikácií na danú tému, ale aj publikácií vo všeobecnosti.

Naplnenie cieľov a prínos pre ďalší rozvoj vedy

S ohľadom na vyššie uvedené mám za to, že ciele stanovené habilitantkou boli naplnené a habilitačná práca je prínosom pre rozvoj danej oblasti na Slovensku.

To platí v kontexte takmer akútneho nedostatku vedeckých prác v priestore Česka a Slovenska so zameraním na crowdfunding. Posudzovaná habilitačná práca túto medzeru aspoň čiastočne vyplňa, pričom však najmä verím, že táto spolu so systematickou prácou habilitantky vyprovokuje aj ďalšie publikačné a vedecké iniciatívy (potenciálne aj reakcie normotvorcu).

Tu do budúcnosti vidím priestor na ďalšie vedecké skúmanie nastavenia regulácie tejto činnosti poskytovania pôžičiek peer to peer spôsobom s ohľadom na postavenie investora, jeho ochranu a robo-advice. Habilitantka sa čiastočne venuje tejto problematike v kontexte nastaveného legislatívneho rámca Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/1503 zo 7. októbra 2020 o európskych poskytovateľoch služieb hromadného financovania pre podnikanie a o zmene nariadenia (EÚ) 2017/1129 a smernice (EÚ) 2019/193 a v kontexte právnej úpravy Spojeného kráľovstva, ktorá stavia práve na ochrane investora (prvá kapitola, podkapitoly 2.1.2, 2.1.3, piata kapitola podkapitola 2) a na základe tohto prístupu formuluje čiastočné závery. Mám osobne za to, že tejto problematike by sa v budúcnosti mohla detailnejšie venovať.

Ako podnet na diskusiu v priebehu habilitačného konania preto dávam, aby habilitantka skúsila načrtnúť svoje úvahy a vhodnej budúcej podobe regulačného rámca na Slovensku.

Rovnako by bolo zaujímavé získať informácie o prefinancovanom objeme finančných prostriedkov prostredníctvom peer to peer lendingu v podmienkach Slovenskej republiky, ktoré by mohli slúžiť ako argument pri verifikácii tvrdenia o potrebe regulácie peer to peer lendingu.

Záverom si teda dovoľím skonštatovať, že prekladaná habilitačná práca spĺňa požiadavky kladené na habilitačné práce a spracovaním témy a formuláciou vedeckých záverov predstavuje prínos v oblasti skúmanej problematiky.

Na základe uvedeného odporúčam prijať habilitačnú prácu na obhajobu a v prípade úspešnej obhajoby udeliť JUD. Simone Hesekovej, PhD. vedecko-akademickú hodnosť „docent“

doc. JUDr. Ing. Matej Kačaljak, PhD.

V Bratislave, 7.12.2022

